

Conferința Internațională

„Provocările demografice din Republica Moldova:

cauze, efecte și modalități de soluționare bazate pe experiența internațională”

**„Reintegrarea în patrie a migranților
originari din Republica Moldova”**

Tudor MANCAȘ

Chișinău, 3 Aprilie 2018

- Cauze, tendințe și efecte ale migrației
- Stimularea revenirilor
- Reintegrarea în patrie a migranților

*Nu există o definiție general acceptată la nivel internațional a noțiunii de „migrant”, conținutul prezentării este focusat pe cetățenii Republicii Moldova care au revenit în țară, după aflarea temporară pe teritoriul altui stat (de ex., o perioadă continuă de minimum 90 de zile într-un an calendaristic).

Motivul general al migrării persoanelor este speranța unei vieți mai bune.

Prin proporțiile și caracteristicile sale, migrația generează și efecte negative, de durată, pentru dezvoltarea economică, socială și demografică a țării, dar,

**dacă este eficient gestionată,
migrația aduce beneficii tuturor părților.**

La plecare, migranții urmăreau atingerea unor obiective materiale și financiare, revenirea fiind raportată la acțiunile și eforturile depuse, dar cu un nivel înalt al intențiilor de a reveni.

Treptat, ei și-au schimbat planurile, obiectivele (stabilite inițial de ei înșiși) devin mai complexe, revenirea este amânată, fiind raportată la cele întreprinse de autoritățile Republicii Moldova.

Numărul migranților care revin este relativ mic, o evidență reală a acestora fiind dificilă.*

Revenirea migranților depinde de circumstanțele sociale, economice și politice din țara de origine și cea de destinație, fiind asociată: motivelor de familie (43,4%), realizării scopului propus (câștigul), condiții proaste sau lipsa unui loc de muncă, probleme de sănătate, etc.**

Astăzi este conștientizată necesitatea valorificării efectelor pozitive ale migrației, inclusiv a rolului remitențelor în dezvoltarea social-economică a Republicii Moldova, anumite progrese fiind înregistrate în unele domenii cum ar fi readmisia, facilitarea migrației (circulare), cooperarea bilaterală privind munca și protecția socială, aplicarea abordării integrate în programele de activitate și evaluarea impactului migrațional, facilitarea reintegrării.*

O sinergizare a rolurilor diferitor actori și prevederilor documentelor strategice, inclusiv în domeniul migrației, se intenționează a fi realizată prin aprobarea Agendei de Dezvoltare 2030, care stabilește punerea în aplicare a obiectivelor de dezvoltare durabilă prin abordări centrate pe oameni.*

Exodul populației active a generat premisele unor mari provocări inclusiv sub aspect demografic, cu multiple riscuri și consecințe emergente.

Migranții reprezintă un potențial demografic valoros, fiind persoane care revin cu cunoștințe, abilități și un anumit capital, și pot influența substanțial dezvoltarea economiei naționale.

“Gestionarea eficientă a migrației pentru beneficiul tuturor”, în condițiile în care cca $\frac{1}{4}$ din PIB este asigurat de cei peste $\frac{1}{4}$ din cetățenii aflați peste hotare, nu mai este doar o necesitate în atenuarea efectelor negative de ordin socio-demografic, dar o pre-condiție în realizarea obiectivului de reducere a sărăciei prin stabilitate macroeconomică și creștere durabilă.

- Menținerea trendului exodului* populației active** / ratei mici a revenirilor;
- implicarea insuficientă/ineficientă a diasporei în procesul decizional;
- dublări/suprapuneri în prevederile documentelor strategice de dezvoltare, măsuri cu impact redus;
- resurse insuficiente, coordonare și colaborare inter-instituțională inefficientă;
- capacități modeste de colectare, agregare și sistematizare a datelor, lipsa unor statistici/prognoze relevante;
- bariere în reintegrarea (socială, ocupațională, educațională, etc.) migranților care revin;
- utilizarea remitențelor preponderent pentru consum.

Gestionarea eficientă a migrației prin politici inteligente și prietenoase migranților, care includ:

- obiective specifice centrate pe oameni, realitățile și necesitățile actuale ale acestora;
- activități de implicare a diasporei în procesele de dezvoltare și luare a deciziilor, recunoașterea calificărilor și valorificarea experienței și cunoștințelor acumulate;
- intervenții de prevenire și reducere a exodului populației active, gestionare eficientă a migrației circulare, stimulare a revenirilor și facilitare a reintegrării migranților reîntorși;

- oportunități de îmbunătățire a capacităților instituțiilor relevante, capabile să genereze*/utilizeze date calitative în luarea unor decizii informate, monitorizare și evaluarea rezultatelor;
- măsuri axate pe un set comprehensiv și bine structurat de interese și obiective specifice țării, abordări uniforme și coerente care să asigure implicarea pro-activă, responsabilizarea actorilor și mobilizarea societății;
- mecanisme de coordonare eficientă și cooperare durabilă, stimularea investiției remitențelor în dezvoltarea locală.